

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВА ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ЗНАНЬ», ЯК ОСНОВА СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Анотація

Студентська спільнота в загальній структурі молоді посідає особливе місце, оскільки саме в її середовищі вибудовується світоглядне підґрунтя подальшого соціокультурного, духовного і науково-інноваційного розвитку соціуму, армії, держави, нації.

Ключові слова: нація, політика, дисципліна, підґрунтя, політична діяльність, міжнародне гуманітарне право.

Abstract

The student community occupies a special place in the general structure of youth, because it is in its environment that the worldview foundation for further socio-cultural, spiritual and scientific and innovative development of society, the state, and the nation is built.

Key words: nation, politics, discipline, background, political activity, international humanitarian law.

Воєнна політика і право - важлива сфера життєдіяльності суспільства, держави і кожного громадянина. В усі часи народотворення української держави, а в наші дні особливо, адже проходить в умовах широкомасштабної агресії росії проти України, політика виявляє важливий, інколи доленосний вплив на життя людей і в цілому народу. Побудова вільної, демократичної, правової, громадської держави викликає нагальну необхідність теоретичного осмислення та практичного втілення кожного громадянина в державотворенні спільноти, що зветься «народ України».

Тому, оволодіння студентської спільноти, громадянами України кафедри військової підготовки ВНТУ курсу предмета «Основи політичних і правових знань» повинне сформувати у слухачів основи вмінь і навиків політологічного аналізу явищ суспільного життя. В державі люди живуть у межах політичної дійсності, яка значною мірою визначає їх існування. А в наш реалії війни росії проти України - це існування нашої незалежної держави на політичній карті світу. Тому, слухачі кафедри військової підготовки, як майбутні офіцери, у яких будуть підлеглі військовослужбовці, повинні бути патріотами та політично мотивованими громадянами України. А в результаті отриманих знань, умінь і практичних навичок володіти у військах загально-професійними компетентностями з метою якісного виконання завдань своїх підрозділів за їх призначенням та в цілому будівництва Збройних Сил України.

Основи політичних і правових знань є самостійною науковою і навчальною дисципліною одночасно теоретичного та історичного профілю. В її межах вивчається і висвітлюється специфічний предмет — історія виникнення і розвитку теоретичних знань про державу, право, політику і законодавство, історія політичних та правових теорій. Щоб визначити предмет історії політичних і правових вчень, необхідно, перш за все, з'ясувати, яке саме коло ідей і вчень належить до політичних та правових. Це, перш за все, ідеї і вчення, які стосуються держави, її суті, її форми та бажаної організації і, відповідно, права.

Навчальна дисципліна «Основи політичних і правових знань» дає можливість сформувати у громадян кафедри військової підготовки власний світогляд, який базується на знанні різних підходів і концепцій до конкретних державно-правових інститутів, політики, держави і права, особливості воєнної політики в цілому.

Вивчення змісту дисципліни «Основи політичних і правових знань» як навчальної дисципліни полягає у всебічному розкритті її основних понять і категорій. Вона базується на знаннях, які отримані громадянами України з гуманітарних соціально-економічних дисциплін, права, історії та культури України, міжнародного гуманітарного права та юриспруденції.

Основними видами учбових занять є: лекція, групові заняття, самостійна підготовка студентів під керівництвом викладача, консультації.

Комплексна діагностика знань, умінь та навичок громадян здійснюється на основі результатів проведення поточного, тематичного і підсумкового (модульного) оцінювання знань.

Вивчення модуля "Основи політичних і правових знань" базується на знаннях, які отримали громадяни з модулів "Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (в т.ч. стрійова підготовка)" "Запобігання корупції та виховання доброчесності військовослужбовців" "Воєнна історія України" тощо.

Основне завдання навченої дисципліни - вивчити з громадянами, що проходять військову підготовку особливості воєнної політики держави, соціально-політичні проблеми взаємозв'язку армії і політики, воєнно-політичні процеси, основні положення чинного військового законодавства, його роль у будівництві Збройних Сил України, засвоїти сутність основних видів юридичної відповідальності військовослужбовців, ознайомитись з основними вимогами міжнародного гуманітарного права та організувати дотримання його норм під час бойових дій, розвивати у тих, хто навчається, творче мислення та організаторські здібності, що забезпечують якісне виконання завдань підрозділів за їх призначенням.

Таким чином, отриманні громадянами кафедри військової підготовки теоретичні знання дають їм можливість у військах якісно та вміло застосовувати знання на практиці у процесі військово-професійної діяльності; аналізувати військово-політичні процеси, що відбуваються навколо України; проводити роз'яснювальну роботу щодо воєнної політики України; забезпечувати суворе дотримання вимог законодавства, військових статутів, наказів та директив Міністра оборони України, органів військового управління, командирів і начальників; використовувати правові засоби для виховання підлеглих; здійснювати класифікацію правопорушень; реалізовувати норми права в конкретних ситуаціях у межах своєї професійної компетенції. А саме головне бути готовими до виконання обов'язку із захисту Батьківщини, незалежності та територіальної цілісності держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України – від 28.-6.1996 р.
2. Рудич Ф.М. Політологія. Підручник – 2-е видання.-К:Либідь.
3. Основи права для військовослужбовців: навчальний посібник.Турчак О.В. та ін.:Львів. Національний університет ім.Івана Франка, факультет міжнародних відносин. – Львів: Левада, 2018.
4. Корецька А. Соціально-освітні чинники духовності: Монографія / Антоніна Корецька. — К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009.
5. Андрущенко В. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. — К. : Знання України, 2002.
6. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – від 28.06.1996 р.
7. Закон України "Про основи національної безпеки України" від 19.06.2003 № 964-IV.

Табачук Григорій Васильович – викладач кафедри військової підготовки Вінницького національного технічного університету, e-mail: gtabachukv@gmail.com

Домненко Микола Григорович – викладач кафедри військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: n.g.domnenko@gmail.com

Hryhoriy Tabachuk – lecturer at the military training department of the Vinnytsia National Technical University, e-mail: gtabachukv@gmail.com

Mykola Domnenko – Lecturer, Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: n.g.domnenko@gmail.com